Gemeente Amsterdam

Datum van vaststelling: xx.xx.xxx
Opdrachtgever:
Directie:

Participatie-eindverslag “Ookmeerplein”

Introductie

Het Ookmeerplein, een nog naamloos terrein tussen de Wildemanbuurt, Osdorp en Geuzenveld, wordt heringericht tot een veilige, inclusieve en groene ontmoetingsplek. Hoewel de naam ‘Ookmeerplein’ nog niet officieel bestaat, benadrukt deze de belangrijke verbindende functie van het gebied tussen de omliggende wijken en het nabijgelegen Sportpark Ookmeer. Momenteel is het terrein versteend, onaantrekkelijk en onveilig, met een omheind, onbruikbaar voetbalveld en een grote parkeerplaats waar overlast en verkeersonveilige situaties ontstaan door geparkeerde fietsen, auto’s en scooters. Dit belemmert niet alleen het gebruik van de ruimte, maar zorgt er ook voor dat het gebied weinig uitnodigend is voor buurtbewoners.

De herinrichting van het plein speelt in op de behoefte aan een fijne, toegankelijke en veilige openbare ruimte waar bewegen, buitenspelen en ontmoeting centraal staan. In Nieuw-West is het essentieel dat kinderen de ruimte krijgen om buiten te spelen en te sporten en dat bewoners elkaar in een prettige omgeving kunnen treffen. De herontwikkeling richt zich dan ook op het creëren van een uitnodigende verbinding tussen het sportpark en de omliggende wijken.

Een belangrijk uitgangspunt is inclusiviteit: kinderen met een beperking moeten zich hier net zo welkom voelen als andere kinderen en de kans krijgen om samen te spelen. Hiervoor is samengewerkt met gespecialiseerde instanties, zijn andere inclusieve speeltuinen bezocht en is er contact met de Alphons Laudy-school. Dit heeft geleid tot een ontwerp waarin “groene kamers” zorgen voor een gevarieerd gebruik van de ruimte. Hierdoor kunnen ouderen, scholieren, jongeren en kinderen naast en met elkaar spelen, bewegen en ontspannen.

Locatie van het “Ookmeerplein”, aan de Dokter Meurerlaan 8-10 in Amsterdam.

Naast het versterken van de sociale cohesie en het verbeteren van de leefbaarheid, draagt het project bij aan een duurzame, klimaatbestendige inrichting van het plein. Door de versteende omgeving te vergroenen wordt hittestress verminderd en dragen de nieuw te planten struiken en bomen bij om de biodiversiteit te vergroten. De betrokkenheid van buurtbewoners, maatschappelijke organisaties en omliggende bedrijven onderstreept het belang en de potentie van deze herontwikkeling.

Het toekomstige Ookmeerplein heeft de kans om zich te ontwikkelen tot een plek met een duidelijke identiteit en betekenis voor de buurt. Met de herinrichting wordt niet alleen de fysieke ruimte verbeterd, maar ontstaat er ook een nieuw herkenningspunt in Nieuw-West waar ontmoeting, inclusiviteit, sporten en spelen centraal staan.

Wat wilden we bereiken?
Het participatieproces was essentieel om het Ookmeerplein samen met de buurt vorm te geven. We wilden inzicht krijgen in de betrokken partijen: wie gebruikt het terrein en wat zijn hun wensen en behoeften? Door bewoners, sporters, scholen en maatschappelijke organisaties te betrekken, verzamelden we waardevolle input over hoe de ruimte veiliger, groener en uitnodigender kon worden.

Mate van invloed
De inbreng van bewoners, maatschappelijke organisaties en omliggende stakeholders heeft een belangrijke rol gespeeld in het ontwerp van het plein. Binnen de vaste uitgangspunten zoals een klimaatadaptieve inrichting en het stimuleren van bewegen is de opgehaalde input meegenomen om het plein optimaal af te stemmen op de behoeften van de buurt. Ideeën over speelruimte, ontmoetingsplekken en toegankelijkheid zijn direct verwerkt in het ontwerp, waardoor het een plek wordt die echt aansluit bij de gebruikers.

Doelgroep
Naast bewoners hebben we maatschappelijke organisaties en omliggende stakeholders, zoals de HvA en de sporthal, actief betrokken. Zij spelen een belangrijke rol in het gebruik en beheer van het plein en kunnen bijdragen aan een veilige, goed functionerende en prettige openbare ruimte

Wat hebben we georganiseerd?

Juli 2022 - HvA Onderzoek Studenten

Wat: Onderzoek door studenten van de Hogeschool van Amsterdam naar de wensen en eisen van gebruikers van het Ookmeerplein.
Waar: Diverse locaties van betrokken stakeholders.
Uitkomst:

- Veilige toegang tot het plein met zebrapaden.
- Boulderbaan of pumptrack.
- Voldoende fiets- en scooterstallingen. *(meegenomen in ontwerp)*
- Zitplaatsen, prullenbakken en een leenhok. *(meegenomen in ontwerp)*
- Basketbal- en voetbalveld, parcours op de grond. *(meegenomen in ontwerp)*
- Fitnessapparaten, waterkraan en groenvoorziening. *(meegenomen in ontwerp)*

1 november 2022 - WPT Bus Bewonersconsultatie

Wat: Bewoners van de Wildemanbuurt en Oever en Meer bevraagd over de nieuwe inrichting van het Ookmeerplein.
Waar: Parkeerterrein President Allendelaan.
Uitkomst:

- Onbekendheid over de toegankelijkheid van het plein. *(wordt na oplevering plein opgepakt)*
- Inrichting moet aansluiten op de behoeften van kinderen. *(meegenomen in ontwerp)*
- Geen wens voor padelbanen.
- Behoefte voor materiaal om mee te spelen *(meegenomen in ontwerp)*
- Wens voor buurttuinen *(meegenomen in ontwerp)*

14 juni 2023 - Bewonersdag Inspiratie

Wat: Informatiemarkt over de herinrichting van het plein.
Waar: Grasveld Ookmeerplein, President Allendelaan.
Uitkomst:

- Tientallen bewoners bereikt.
- Wensen en ideeën opgehaald.
- Vooral informatieve sessie, weinig interactieve participatie.

Q1 2024 - Stakeholderoverleg Schetsontwerp Ookmeerplein

Wat: Presentatie van het schetsontwerp aan externe stakeholders.
Waar: Rond Ookmeerplein. Deelname: Dagelijks bestuur, Sporthal Ookmeer, Daadkr8, Vrouw en Vaart, HvA, Club West, Cafe Time Out, Het Moeder Netwerk
Uitkomst:

- Verkeersveiligheid verbeteren bij sporthal. *(meegenomen in ontwerp)*
- Input voor speelruimte; grootte snoezelruimte buiten, afgesloten ruimte met veilige vaste valondergrond *(meegenomen in ontwerp)*
- Parcours voor kleine fietsjes, rolstoelen en kinderwagens *(meegenomen in ontwerp)*
- Verlichting en zichtbaarheid verbeteren. *(meegenomen in ontwerp)*
- Betere toegankelijkheid en aanlooproutes. *(meegenomen in ontwerp)*
- Voldoende fietsenstallingen en prullenbakken. *(meegenomen in ontwerp)*
- Activiteitencirkels in delen met; speelveldjes, tafeltennistafel, damborden en picknicktafels
- Hittestress aanpakken -> schaduwplekken en minder verharding. *(meegenomen in ontwerp)*
- Ruimtes zo ontwerpen dat verschillende doelgroepen het terrein kunnen gebruiken, zonder dat bepaalde doelgroepen te overheersend zijn. Te denken aan de doelgroepen; studenten, bewoners, bezoekers, kinderen en kwetsbare ouderen. *(meegenomen in ontwerp, middels creëren verschillende kamers)*

April/ mei 2024 - Gesprekken met Alphons Laudyschool

Wat: Kennismaking en wensen ophalen op school.
Waar: Alphons Laudyschool.

Uitkomst:

- Inclusiviteit en speelruimte voor kinderen met cognitieve beperkingen. *(meegenomen in ontwerp)*
- Communicatie in de speeltuin over inclusief spelen. *(meegenomen in ontwerp)*
- Veiligheid: hek om de speeltuin noodzakelijk. *(meegenomen in ontwerp)*
- Ouders zeer positief over het open gesprek.

18 juni 2024 - Bijeenkomst met Aanvoerders

Wat: Overleg over voortgang en betrokkenheid stakeholders.
Waar: Hogeschool van Amsterdam.
Uitkomst:

- Grote betrokkenheid bij stakeholders.
- Interesse in een actieve rol bij het onderhoud van het plein. *(meegenomen in ontwerp)*
- Groen in de buurt en de groen coöperatie delen mogelijkheden. *(meegenomen in ontwerp)*

Conclusie: Het participatieproces heeft verschillende werkvormen gebruikt: fysieke bijeenkomsten, werksessies en gesprekken met bewoners en stakeholders. De betrokkenheid is groot, en de input heeft geleid tot concrete aanpassingen in het ontwerp.

Hoe is het proces verlopen en hoe kijken we hierop terug?
Het participatieproces rondom de herinrichting van het Ookmeerplein heeft veel waardevolle inzichten opgeleverd en gezorgd voor een breed gedragen ontwerp. Door verschillende werkvormen in te zetten, zoals bewonersbijeenkomsten, gesprekken met scholen en stakeholderoverleggen, is er een diverse groep mensen betrokken. Dit heeft geleid tot concrete aanpassingen in het ontwerp, zoals betere toegankelijkheid, meer groen, veilige speelruimtes en voldoende voorzieningen voor sport en ontmoeting.

Wat goed ging, is de betrokkenheid van bewoners en partners. Er was enthousiasme om mee te denken en dit resulteerde in waardevolle samenwerking, bijvoorbeeld bij het toekomstige onderhoud van het plein. Ook het directe contact met specifieke doelgroepen, zoals leerlingen en ouders van de Alphons Laudyschool en buurtbewoners, gaf inzicht in wensen die anders misschien onderbelicht waren gebleven.

Het proces begon met het idee om het basketbalveld te vergroenen, maar groeide gaandeweg uit tot een herinrichting van een groter gebied. Dit leidde niet alleen tot een bredere aanpak, maar ook tot een naamsverandering en een groter participatiegebied.

Wat heeft het proces opgeleverd?
Het participatieproces rondom de herinrichting van het Ookmeerplein heeft een brede en diverse input opgeleverd van bewoners, studenten en andere betrokken stakeholders. Door verschillende werkvormen, zoals enquêtes, bijeenkomsten en overleggen, zijn wensen en behoeften opgehaald en verwerkt in het uiteindelijke ontwerp. Hieronder wordt toegelicht welke opbrengsten dit proces heeft geleverd en hoe deze terugkomen in het definitieve ontwerp van het plein.

Opbrengsten en verwerking in het ontwerp:

1. Verbeterde verkeersveiligheid
    - Op basis van de input wordt de verkeersveiligheid rond het plein en de sporthal verbeterd. Dit is gerealiseerd door de toevoeging van paaltjes en verduidelijking van gebruiksoppervlaktes -> fietspad en voetpad.
2. Ruimte voor sport en beweging
    - De vraag naar sportruimtes en materialen zijn meegenomen in het ontwerp. Er zijn ook activiteitencirkels gecreëerd met fitnesstoestellen, speelveldjes, tafeltennistafels en damborden.
3. Voldoende fiets- en scooterstallingen
    - Er is gezorgd voor voldoende stallingen voor fietsen en scooters, zodat bezoekers hun vervoersmiddelen veilig kunnen parkeren. Dit vindt plaats op een centrale plek en niet meer verdeeld over het plein.
4. Zitplaatsen en voorzieningen
    - Op basis van de input zijn zitplekken, prullenbakken en een sport uitleen toegevoegd.
5. Groenvoorziening en hittestress
    - Om de hittestress en wateroverlast te verminderen, zijn schaduwplekken en extra groenvoorzieningen geïntegreerd. Dit draagt bij aan een aangenamere verblijfsomgeving.
6. Inclusiviteit en speelruimte voor kinderen
    - De speeltuin is ontworpen met inclusieve speelvoorzieningen, zodat ook kinderen met beperkingen veilig kunnen spelen. Daarnaast is een hek geplaatst voor extra veiligheid en is het terrein rolstoeltoegankelijk.
7. Betere toegankelijkheid en zichtbaarheid
    - Verlichting en zichtbaarheid worden verbeterd om het plein veiliger en aantrekkelijker te maken voor alle bezoekers. Ook de aanlooproutes naar het plein worden verbeterd.
8. Flexibele ruimtes voor verschillende doelgroepen
    - Het ontwerp houdt rekening met diverse gebruikersgroepen, zoals studenten, bewoners, bezoekers, kinderen en ouderen. Dit is bereikt door de indeling van het plein in verschillende ‘kamers’, waardoor iedereen zich welkom voelt zonder dat een specifieke groep overheersend is.

9. Betrokkenheid van stakeholders bij onderhoud

- Er is grote interesse vanuit stakeholders om actief bij te dragen aan het onderhoud van het plein. Dit heeft geleid tot afspraken over gezamenlijke verantwoordelijkheid en mogelijke samenwerking met de Groen Coöperatie Nieuw-West.

10. Communicatie en bewustwording

    - In de speeltuin komt informatie over inclusief spelen, zodat bezoekers bewust worden van hoe zij kunnen bijdragen aan een prettige speelomgeving.

Conclusie:

Het participatieproces heeft geresulteerd in een herinrichtingsplan dat aansluit bij de wensen en behoeften van de stakeholders. Door de betrokkenheid van bewoners, scholen en andere stakeholders is een ontwerp ontstaan dat niet alleen functioneel en veilig is, maar ook uitnodigt tot ontmoeting, beweging en inclusiviteit.

Vooruitblik
Het ontwerp voor de herinrichting van het Ookmeerplein wordt nu voorgelegd aan het bestuur. Naast het ontwerp zelf, wordt ook het participatieproces dat hieraan ten grondslag ligt beoordeeld. Na goedkeuring zal het definitieve ontwerp via een bewonersbrief worden gecommuniceerd, zodat iedereen op de hoogte is van de plannen.

Er wordt inspraakavond georganiseerd om het ontwerp toe te lichten. Tijdens deze bijeenkomst krijgen bewoners en andere betrokkenen de kans om eventuele essentiële aandachtspunten die nog ontbreken naar voren te brengen.

Parallel hieraan wordt verder gewerkt aan de uitwerking van de medebeheercontracten, waarmee wordt gezorgd voor een duurzame betrokkenheid van stakeholders bij het onderhoud en beheer van het plein. Daarnaast wordt onderzocht of de Groen Coöperatie Nieuw-West hierin een aanvullende rol kan spelen. Dit kan bijdragen aan een groener en beter onderhouden plein, waarbij lokale kennis en betrokkenheid optimaal worden benut. Dit sluit goed aan bij het gedachtegoed van Community Wealth Building, waaraan in Nieuw-West extra aandacht wordt besteed.

Bewonersdag 14 juni 2023, Ookmeerplein.

Bijlagen (optioneel)
- Verslagen van de verschillende bijeenkomsten/participatiemomenten
- (Tussentijdse) evaluaties of reflecties van het traject, eventueel met deelnemers gemaakt